

Dopady pandemie covid-19 na rodiny v ČR

Prognóza vývoje situace pro rodiny s dětmi a podpůrné služby

ČÁST 2

18. 11. 2020

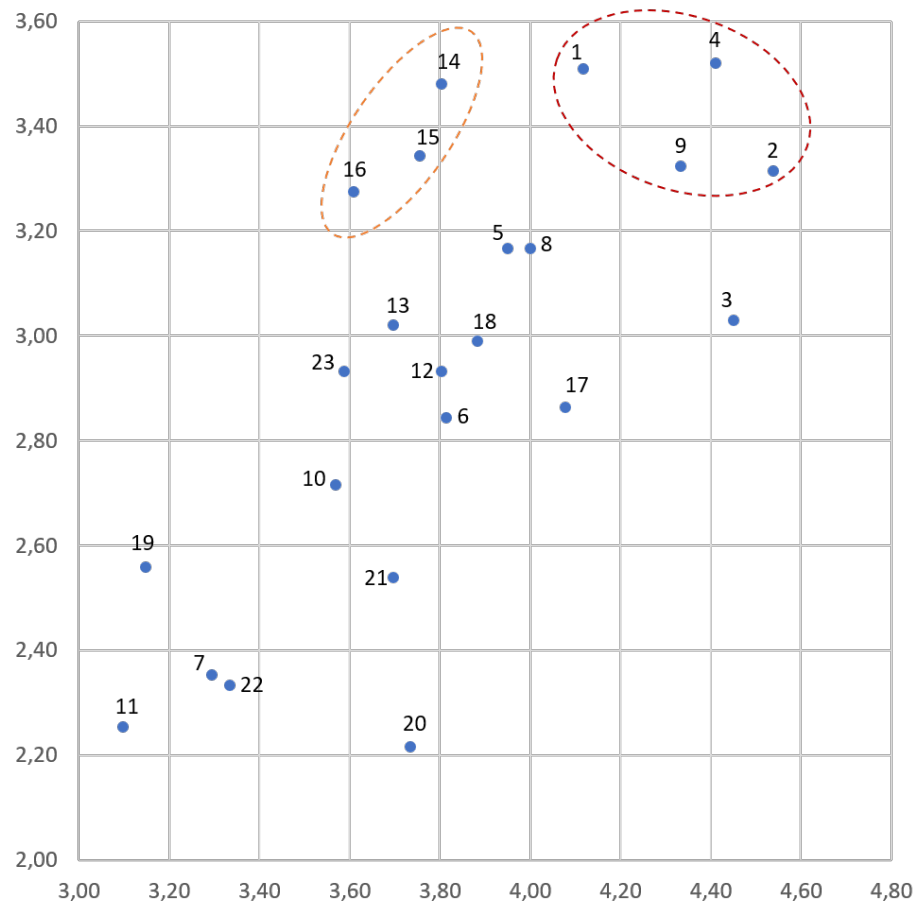

Podpora rodin

Které problémy mají největší dopad na rodinu?

- 1. skupina: zadlužení a exekuce, ztráta zaměstnání, fyzické a psychické vyčerpání a ztráta bydlení (červená)
- 2. skupina: domácí násilí, závislost na alkoholu, nelegálních látkách nebo lécích (oranžová)

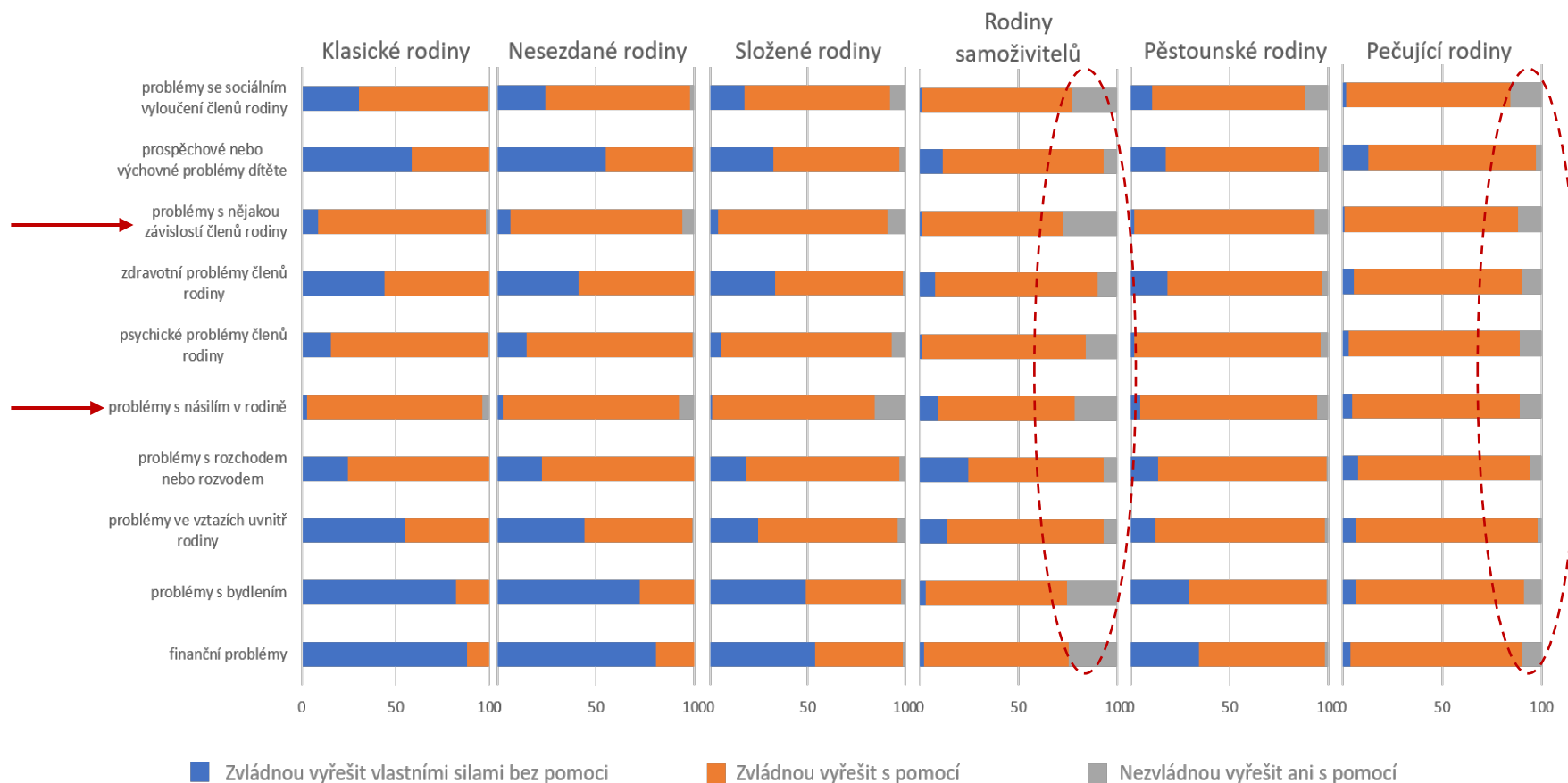

- 1 Ztráta bydlení
- 2 Ztráta zaměstnání
- 3 Snížení příjmu rodiny
- 4 Zadlužení nebo exekuce rodiny
- 5 Sociální vyloučení rodiny
- 6 Vysoké pracovní vyčerpání rodičů
- 7 Poruchy příjmu potravy člena rodiny
- 8 Psychická onemocnění, deprese člena rodiny
- 9 Fyzické nebo psychické vyčerpání rodičů
- 10 Špatný zdravotní stav člena rodiny
- 11 Nevěra mezi rodiči
- 12 Zhoršení komunikace a hádky v rodině
- 13 Rozchod nebo rozvod rodičů
- 14 Psychické nebo fyzické násilí v rodině
- 15 Závislost člena rodiny na alkoholu
- 16 Závislost člena rodiny na nelegálních látkách nebo lécích
- 17 Závislosti člena rodiny související s technikou, vč. telefonu
- 18 Ohrožení dítěte v online prostředí
- 19 Problémy dítěte se šikanou
- 20 Prospěchové problémy dítěte
- 21 Výchovné problémy dítěte
- 22 Záškoláctví dítěte
- 23 Sebepoškozování a sebeagrese u dětí a mladistvých

S čím rodiny potřebují pomoc?

- Nejvíce budou potřebovat pomoc v případech **domácího násilí a závislostí**, dále pak v případech psychických problémů (vyčerpání..)
- Největší podporu potřebují rodiny **samoživitelů a pečující rodiny**

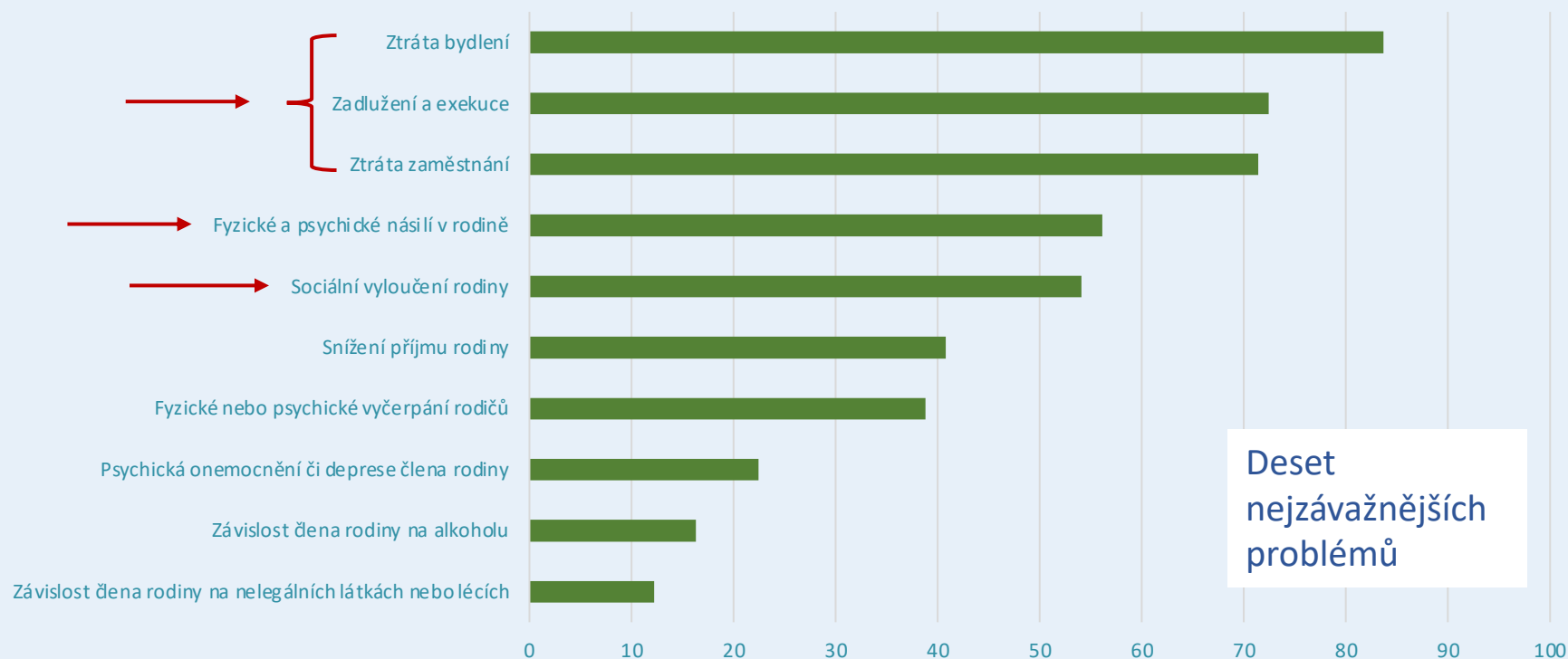
Odhadněte, jak podle Vás budou rodiny schopné řešit tyto problémy? (N=102)

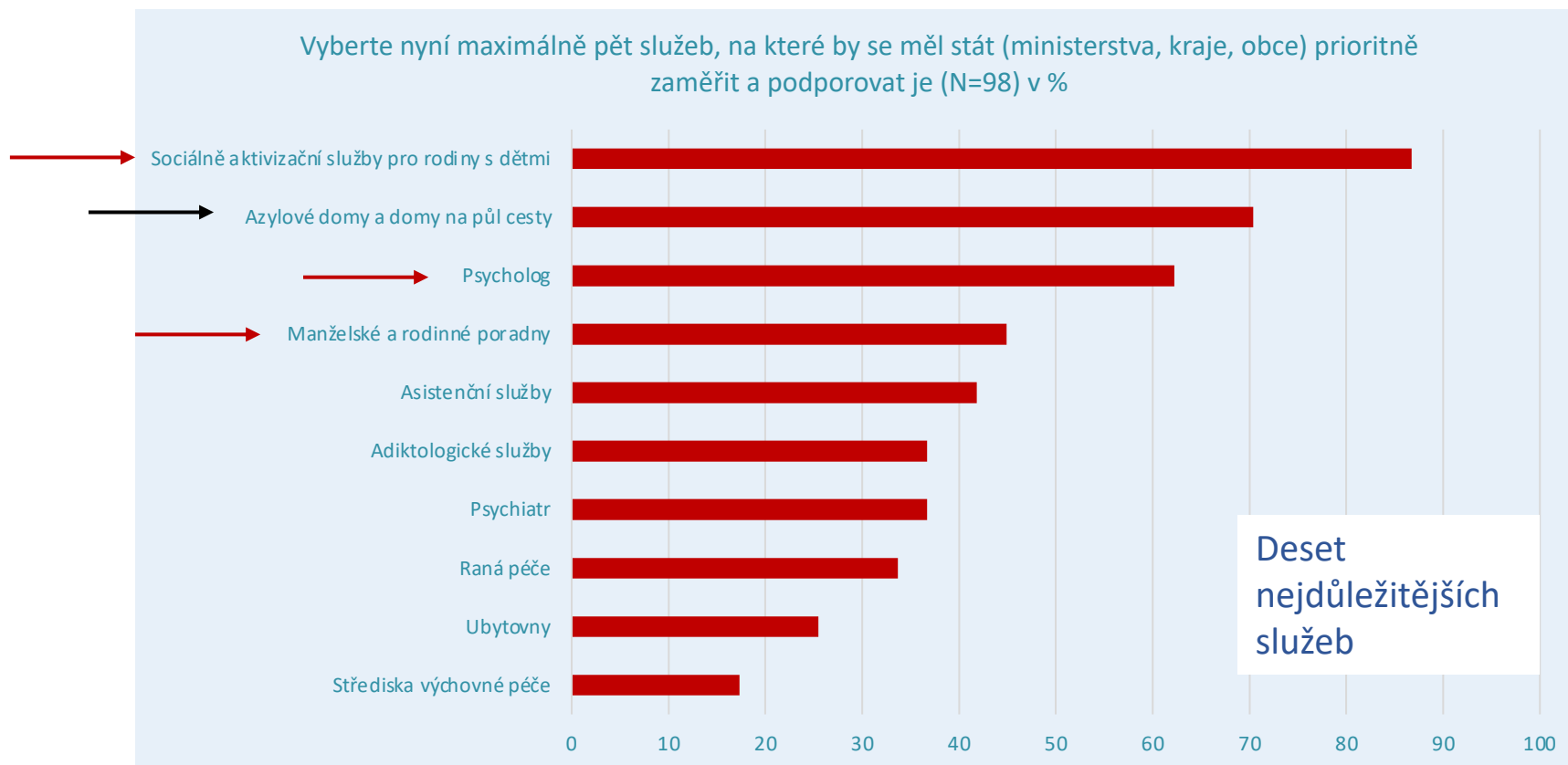
S čím by měl stát rodinám pomoci?

- s řešením ekonomické situace, především ztrátou bydlení
- s odbornou pomocí v případě násilí v rodině
- s prevencí sociálního vyloučení rodiny

Vyberte nyní maximálně pět situací, na které by se měla podpora státu (ministerstva, kraje, obce) prioritně zaměřit (N=98) v %

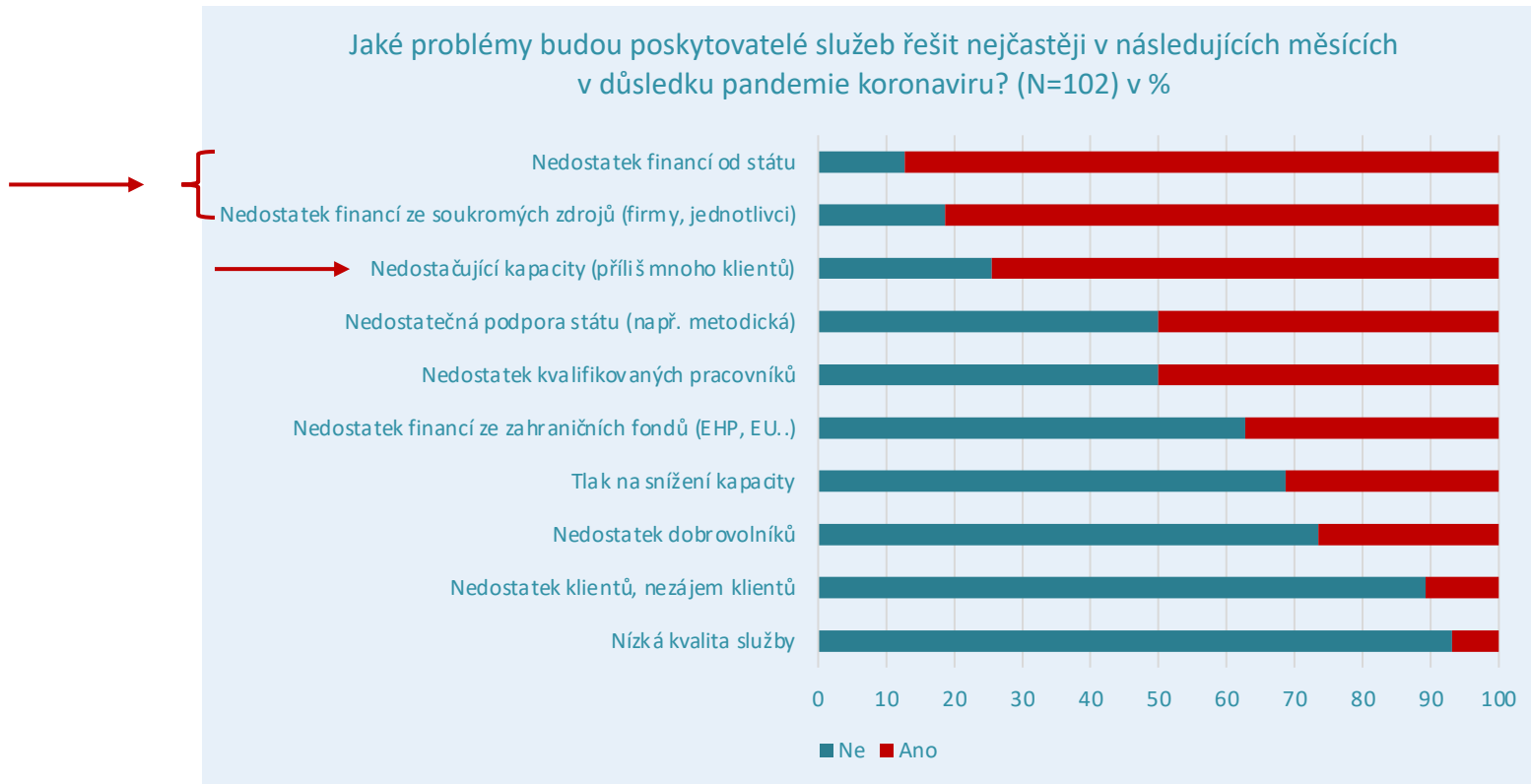

- Největší nárůst poptávky je očekáván u **psychologů a psychiatrů, u sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, a u manželských a rodinných poraden**
- Pro rodiny budou důležité i služby **sociálního bydlení** (azylové domy, domy na půl cesty, ubytovny)

- Stát by se měl prioritně zaměřit na **poradenské služby a podporu bydlení**

- Největší problémy budou mít **nízkoprahové kluby pro děti a mládež, rodinná a mateřská centra, azylové domy a domy na půl cesty a sociálně aktivizační služby**
- Problémy se ale očekávají také u služeb, které podporují pečující rodiny: asistenční služby, raná péče a stacionáře (tyto služby jsou klíčové pro dlouhodobou funkčnost pečujících rodin)

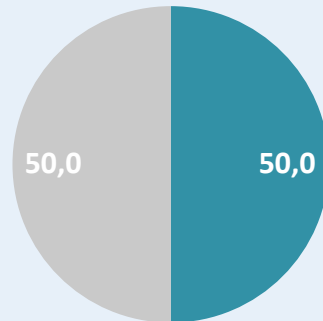

- Služby pro rodiny budou řešit především **nedostatek financí** a zároveň **převís poptávky** po jejich podpoře

Doporučení odborníků

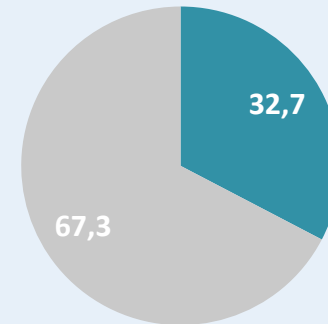

Měly by být současné služby nějak upraveny?
(N=98) v %

■ Ano ■ Ne

Měl by stát zavést nějakou novou službu pro rodinu
s dětmi? (N=98) v %

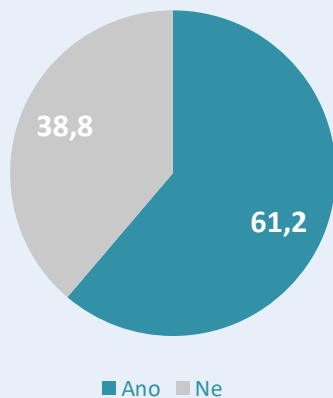

■ Ano ■ Ne

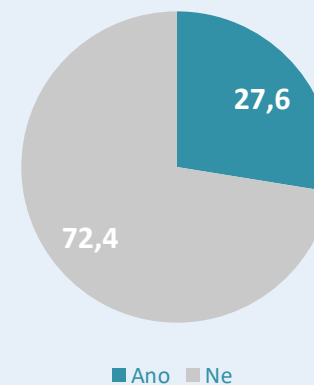
- Odborníci nejsou jednotní v názoru, zda by se měly současné služby modifikovat.
- Nejčastěji však hovoří o
 - potřebě změny způsobu financování služeb pro rodiny,
 - potřebnosti navýšení kapacit služeb,
 - přesnějším vymezení obsahu služeb
 - jejich vzájemném propojení.

- Nejčastěji uvádějí potřebu služeb
 - sociálního bydlení,
 - na zdravotně-sociálním pomezí,
 - sociální práci ve školách
 - krizová centra pro děti.
- Potřebu nové služby vyjadřují především odborníci z terénu.

Měly by být současné dávky nějak upraveny?
(N=98) v %

Měl by stát zavádět nějaké nové dávky na podporu
rodin s dětmi? (N=98) v %

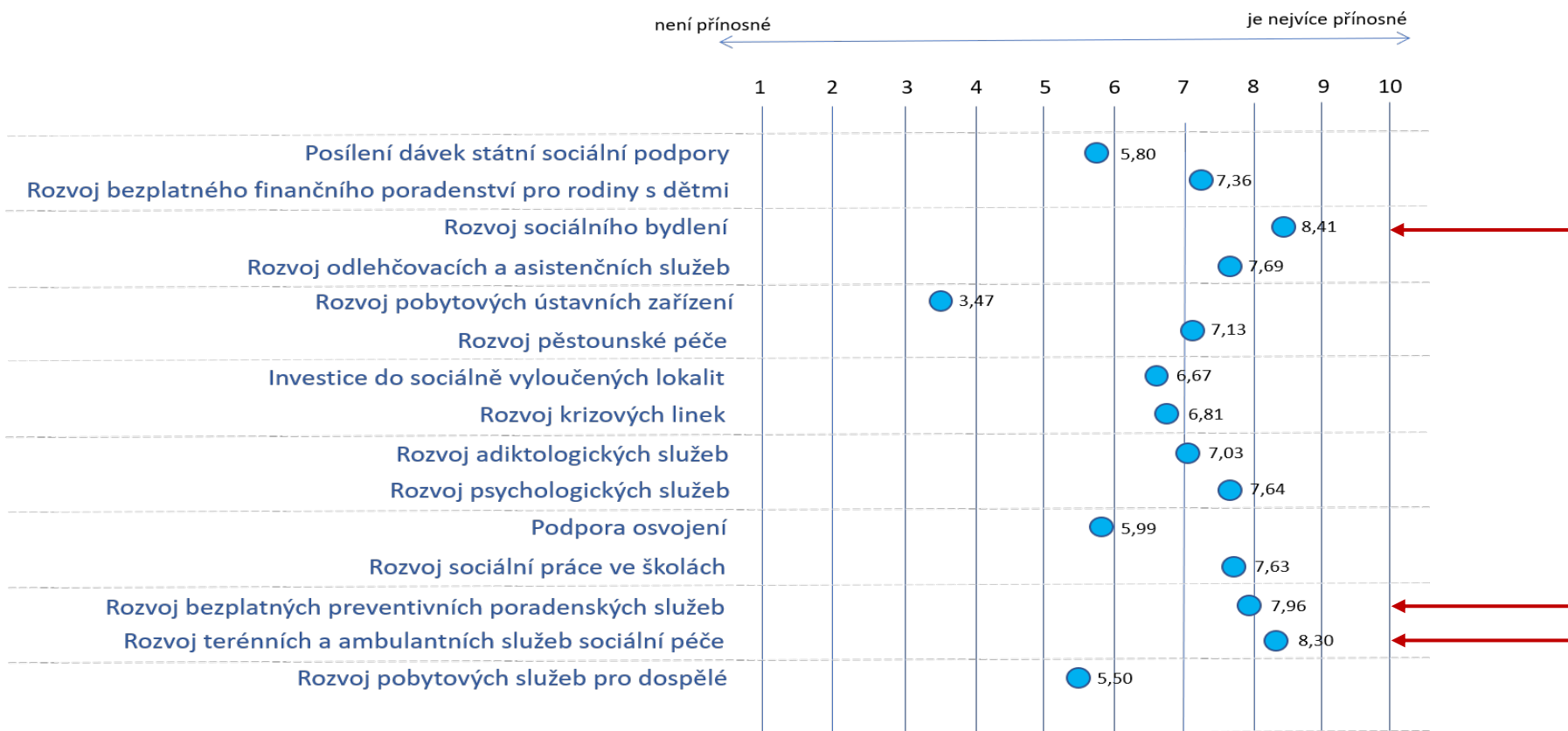

- Zmiňovali především:
 - nepřehlednost dávkového systému
 - nízkou míru kontroly vyplacených dávek
 - nízkou flexibilitu (individualizaci) dávek.
- Doporučují **upravit současné dávky** směrem k vyšší **individualizaci a pružnosti**, jejich **propojení se službami** a kladou důraz na jejich **motivační efekt**.

- **Nedoporučují zavádění nových dávek**, ale jako důležité vidí zaměřit se na podporu rodin, kde dochází ke kumulaci rizikových faktorů.
- Preferují používání dávek vázaných na prokazatelné specifické situace nebo přidělené na základě splnění více kritérií.

Co má stát především rozvíjet?

Jak je podle Vás smysluplná podpora a investice do následujících opatření s ohledem na jejich přínos pro rodiny s dětmi v této době? (N=98)

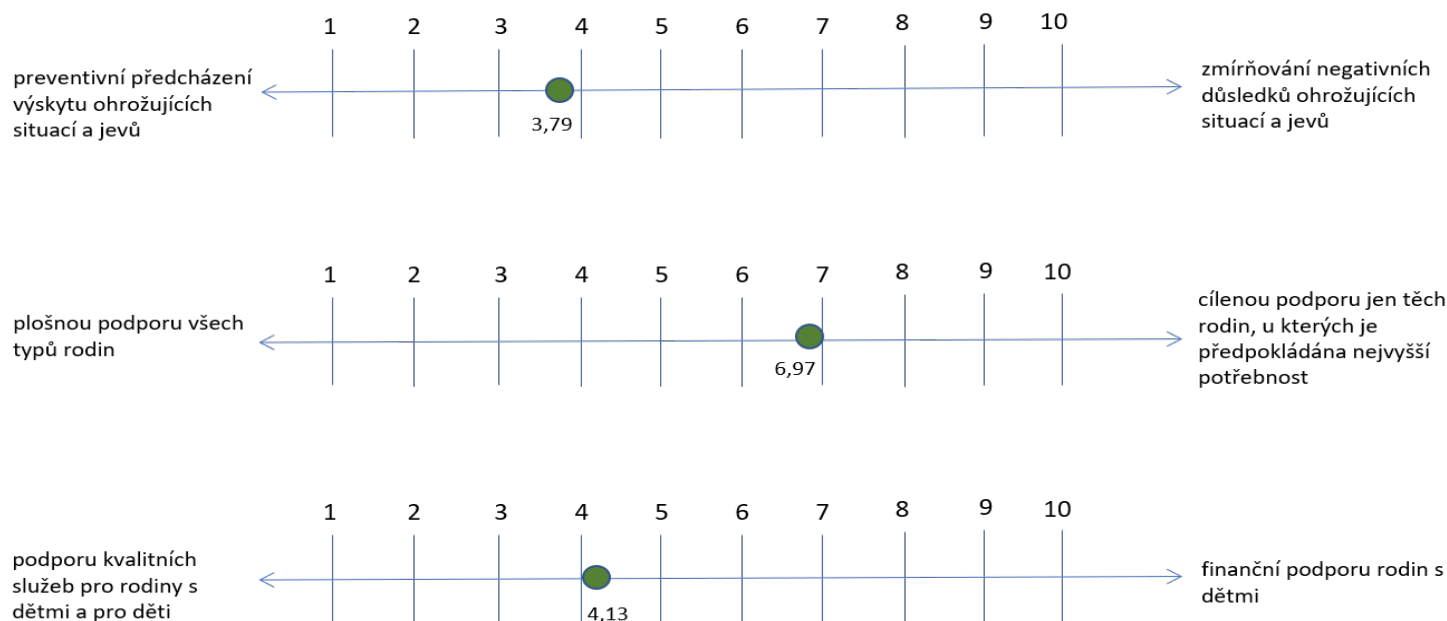

- Stát by měl investovat do rozvoje **sociálního bydlení**, do rozvoje **terénních a ambulantních služeb** pro rodiny s dětmi a bezplatných preventivních **poradenských služeb**.

Jaká opatření má stát používat?

- Stát by se měl věnovat spíše **opatřením, která jsou preventivního charakteru**, pomáhají problémům předcházet, než opatřením, která řeší důsledky problémů.
- Stát by se měl zaměřit více na **cílená opatření**, která pomohou **nejvíce ohroženým skupinám** rodin s dětmi, než na plošná opatření pro všechny rodiny bez ohledu na jejich situaci.
- Stát by měl služby využívat jen lehce více než dávky, jde tedy spíše o jejich vyvážené využívání - **finanční dávky a služby současně**.

Stát by měl v následujících měsících klást větší důraz na ... (N=98)

Kontakt:

Median
Přemysl Čech
premysl.cech@median.cz

Nadace Sirius
Dana Lipová
dana.lipova@opssirius.cz